

Georg Paul Alexander Petzholdt

29. Jaanuar 1810
Dresden

—

5. mai 1889
Freiburg/Breisgau
linn Baden-Württembergis, Schwarzwaldi jalamil
(Saksamaa lõunaosas)

*Esmattekanne: Eesti Põllumajandusmuuseumi
teaduspäeval
Ülenurmel 2. detsembril 2009*

*Koostas: Aimur Joandi
20. nov. - 02- dets. 2009
Redigeeris: Mare Rand
10. dets. 2009*

Alexander Petzholdt omandas keskhariduse ja õppis arstiks.

1833. aastal omistati talle meditsiinidoktori kraad kirurgia alal Leipzigi ülikoolis.

Olles tagasi Dresdenis, töötas vabakutselise arstina.

Arstitöö kõrval tegeles samaväärselt loodusteadustega, tundes eriti huvi keemia vastu.

Teda juhendasid professorid Heinrich Roze (1795-1864) Berliinist ja Justus von Liebig (1803-1873) Giessenist.

-
- Rajas oma keemialaboratooriumi Dresdenis.
 - Seal töötasid ka hiljem tuntukssaanud keemikud Franz Varrentrapp (1815-1877) ja Julius Adolf Stöckhardt (1809-1886).
 - Laboratooriumi juures oli eraauditoorium, kus Petzholdt luges juba ka agrokeemia loenguid.
 - Pidas muid populaarteaduslikke loenguid mitmetes Dresdeni teadusühendustes.

1845. aastal kutsus professor F. Goebel

- Petzholdti Tartusse vabale põllumajandusprofessori kohale.
- Senine professor Friedrich Schmalz (1781–1847), kes töötas Tartus aastatel 1829–1845, oli halvenenud tervise tõttu ametist lahkunud.
- Uue professori otsingud algasid 1845, kandidaatide valimised toimusid kevadest sügiseni 1846, Petzholdt saabus Tartusse arvatavalt detsembris 1846.

Kogu oma tegevusajal ülikooli professorina Tartus 1846-1872,

seega ligi 26 aasta jooksul, luges Petzholdt mitmeid kursusi:

- 1. Mulla õpetus ja harimine,
- 2. taimede toitumise õpetus,
- 3. karjakasvatus,
- 4. põllumajandusökoonoomia,
- 5. dreneaž ja rohumaaviljelus,
- 6. põllumajandusentsüklopeedia,
- 7. põllumajanduse ajalugu,
- 8. metsandus,
- 9. metsandusentsüklopeedia (agronoomia ja majanduse erialade üliõpilastele),
- 10. tehnoloogia (agronoomia ja majanduse erialade üliõpilastele),
- 11. mineraalkeemia,
- 12. oriktognoosia ehk tänapäevaselt mineraloogia.

Petzholdt demonstreeris loengutel hulgaliselt näitlikke vahendeid,

- tehnoloogialoengutel tutvustas tööstuslikult kasutatavaid seadmeid,
- pidas avalikke loenguid tehnika ja põllumajanduse alal.

Üliõpilastel tuli eksam sooritada järgmistes põhiainetes:

- Füüsika, keemia, botaanika, mineraloogia ja zooloogia,
- taimekasvatus, agrokeemia, mullateadus ja mullaharimine,
- loomakasvatus koos tõuaretuse, mesinduse ja siidiussi kasvatusesega,
- põllumajanduslik tehnoloogia, metsandus, põllumajandite korrastusõpetus ja reorganiseerimine,
- ehituskunsti elemendid ühes põllumajandusliku ehitusega.

Arvestus tuli sooritada abiainetes:

elementaarmatemaatika,
loogika,
põllumajanduslik entsüklopeedia,
Venemaa põhiseadus ja halduskord,
entsüklopeediline ökonoomika ning
geodeesia.

Agrokeemia praktikumid

Petzholdt korraldas agronoomiaüliõpilastele
agrokeemia praktikume tema enda poolt
ökonomika kabineti juurde rajatud
keemialaboratooriumis.

Petzholdti ajal omandasid agronoomiamagistri kraadi:

- **Aleksei Hlebodarov (1827-?)**

- Peterburist pärit, õppis Tartus majandust 1848-52, magister 1855, töötas tõlgina Riigivarade ministeeriumi põllumajanduse osakonnas;

- **Carl Georg Franz Hehn (1821-1875),**

- Liivimaalt pärit, Tartu ülikooli kasvandik, oli Tartu Veterinaaria Instituudi õppejõud, Petzholdti otsese järeltulijana järgmine põllumajandusprofessor TÜ-s, küll lühidalt, sest suri varsti;

- **F. T. Köppen**

- (Levitski j., puudub AA-s – probleemne isik, kelle kohta ei oska praegu midagi öelda).

A. Petzholdti teadusreisid

1. 1847-1849 tegi teadusreise Balti kubermangudesse, Soome ja Kesk-Venemaale
2. 1855. aastal sooritas teadusreise Venemaa lääne- ja lõunakubermangudes
3. 1859. aastal viibis neli kuud teaduskomandeeringus Saksamaal, Belgias ja Inglismaal
4. 1862. aastal käis Londonis ülemaailmsel põllumajandusnäitusel

-
5. 1863. aastal viibis suurvürst Mihhail Nikolajevitši soovil 8 kuud Kaukaasias, 1864. aastal 5 kuud Taga-Kaukaasias, et leida võimalusi sealse põllumajanduse olukorda parandada
 6. 1868. aastal komandeeriti välismaale uurima nõgese ja puuvilla kultuure, lina ja nõgese töötlemist
 7. 1871. aastal komandeeriti Turkestani kindralkubernereri Kaufmanni palvel teaduslik-praktiliseks uurimistööks Turkestani

Alexander Petzholdt avaldas:

- arvukalt iseseisvaid trükiseid;
- lühemaid uurimustöid saksa keeles peamiselt keemiaalastes ajakirjades:
 - Journal für praktische Chemie; Dresdener Naturwissenschaftliches Jahrbuch für das Jahr 1845;
 - Schriften und Verhandlungen der oeconomischen Gesellschaft im Königreiche Sachsen;
- vene keeles Peterburi Vabamajandusseltsi ajakirjas Труды Императорского Вольного Экономического Общества jm;
- mitmed tööd ilmusid tõlgituna inglise, taani, poola ja itaalia keeles.

Petzholdt kandideeris Tartu ülikooli õppejõuks esmakordselt 1841:

8. novembril 1841 peetud Tartu ülikooli nõukogu
protokollist nr. 320:

Vabale mineraloogiaprofessori kohale esitab
filosoofiateaduskond kolm kandidaati, ühtegi
teisele eelistamata:

Dr Hermann Abich Berliinist,

Dr Reinhard Blum Heidelbergi ülikoolist,

Dr Alexandr Petzholdt Dresdenist.

Veidi enam kui kuu aega hiljem, 17. detsembril 1841 koostatud protokollist nr 343:

Mineraloogiaprofessuuri kandidaadid said valimisel hääli järgnevalt:

- dr Abich 18 häält vastu ja 6 poolt,
- prof dr Blum 6 häält vastu ja 17 poolt (häält ei andnud prof Blum kui kandidaadi vend),
- dr Petzholdt 16 häält vastu ja 8 poolt.
- Otsus: paluda kuraatorilt prof Blumi ametisse määramiseks kõige kõrgema kinnitust.

Otto Hermann Abich

(1806 – 1886)

- Kinnitati tegelikult Tartu ülikooli mineraloogiaprofessori kohale, kellena töötas Tartus aktiivselt ühe aasta - sügisest sügiseni 1842 – 1843, ametis oli kuni 1847.
- Seejärel, olles sõitnud teaduslikule komanderingule Kaukaasiasse, köitis Abichit uus teema väga ja ta pühenduski sellele.
- Valiti 1853 Peterburi Teaduste Akadeemia tegevliikmeks, 1866 auliikmeks ning oli üks väljapaistvamaid Kaukaasia uurijaid 19. sajandil.
- Tartu ülikooli järgmise mineraloogiaprofessorina asus 1848 tööle
- **Alexander Gustav von Schrenk (1816-1876)**

Tartu ülikooli põllumajandusprofessor

J. Fr. L. Schmalz

- Põllumajandusala professor Johann Friedrich Leberecht Schmalz (1781–1847) töötas ülikoolis aastatel 1829–1845.
- Schmalz oli sügavate teoreetiliste teadmistega põllumajandusteadlane, ta täiendas põllumajanduse õppeprogrammi, võttes sinna sisse tõuaretuse, väetamisteaduse, maahindamise jne.
- Rajas 1834 Vana-Kuuste Põllumajanduse Instituudi (katsejaama), mis tegutses 1839. aastani.
- Lahkus 1845 ülikooli teenistusest halvenenud tervise tõttu.

Tartu ülikooli uue põllumajandusprofessori valimine

1845 sügisel saatis A. Petzholdt Tartu ülikooli põllumajandusprofessori kohale kandideerimistaotluse ja oma töid: ülikooli nõukogule, raamatukogule ja F. Goebelile (temaga kirjavahetuses juba 1841. aastast); taotlust arutati ülikooli nõukogus 5. novembril 1845.

- Petzholdt esitles end eelkõige teadlasena teatades tagasihoidlikult, et praktiline põllumajandus, sealjuures just loomakasvatus on jäänud senini temast kaugele, palju ei tea ta ka aiandusest, nõrk koht on metsandus, nagu ka mõisamajandus, selle tehnoloogia jne.

Kirjades F. Goebelile selgitas ta siiski valmisolekut ja väljavaateid arendada end lähemal ajal praktilises põllumajanduses.

Tartu ülikooli nõukogu 23. märtsi 1846 protokollist nr 82:

Filosoofiateaduskonna poolt esitati vabale ökonomia- ja tehnoloogiaprofessori kohale kumbagi eelistamata 2 kandidaati –

- dr Carl Hueck Eestimaalt,
- mag Theodor Grass Riist.
- Siiski presenteeris prof Goebel kohapeal kolmanda kandidaadina A. Petzholdti.

Esitati selgitus, miks teaduskond leiab, et mõningate liikmete poolt esitatud kandidaat dr Alexander Petzholdt ei ole sellesse ametisse kvalifitseeritud (sobilik).

Ülikooli nõukogu otsus 23. märtsist 1846:

võtta professori kandidaatideks dr Hueck ja mag Grass, mitte aga dr Petzholdt.

Kanda tagantjärele aktidesse prof Goebeli, Kämtzi ja Bunge esitatud märkused Petzholdti kvalifikatsiooni või selle puudumise kohta, kui nad esitavad need kirjalikult.

Carl Ferdinand August von Hueck

(15. II 1811 Tallinn – 3. VIII 1889 Tallinn)

- õppis 1830 Tartu ning 1832 – 1833 Jena Ülikoolis arstiteadust ja põllumajandust,
- omandas Jena Ülikoolis põllumajanduse alal doktorikraadi.
- pidas aastatel 1838 – 1876 Harjumaal Munalaskme mõisat, kujundades sellest eeskujuliku majandi,
- 1830ndate lõpul tegutses seal üheaastane “noorte põllumeeste kool”, kus õppis 6 inimest.

Johann Theodor Grass

10. VI/29.V 1806 Riia – 17./5. IV 1872 Tartu

Lõpetas Riia gümnaasiumi 1824,

- õppis Tartu Ülikoolis 1824 – 1828 ja 1830 – 1833 filosoofiat, majandust ja poliitikat,
- omandas Tartus 1833 kandidaadi- ja 1845 magistrikraadi,
- omandas Erlangeni Ülikoolis filosoofiadoktori kraadi 1856.
- Seejärel 1856 – 1872 Tartu Ülikoolis kameraalteaduste korraline professor, õpetas poliitökonoomiat, kaubandusteadusi, Euroopa riikide, Venemaa ja Baltimaade agraarsuhteid.

Petzholdti soovitaja TÜ keemiaprofessor Carl Christoph Traugott Friedemann Goebel (1794-1851)

- saabus Tartusse Jenast sügisel 1828 ning töötas siin 23 aastat, kuni surmani 1851.
- Goebel omas laialdasi teadussidemeid teadlastega Euroopas ja Venemaal (J. Fritzsche, H. Hess, N. N. Zinin jt),
- ta valiti 1833 Peterburi Teaduste Akadeemia korrespondentliikmeks,
- oli regulaarses kirjavahetuses J. von Liebigiga, olles ühtlasi üks esimesi Liebigi agrokeemiaalaste vaadete tutvustajaid Venemaal.

Professoriks valiti ülikoolis küll Carl Hueck,

kuid Tartu ülikooli nõukogu 8. mai 1846 istungil (protokoll nr 117) kanti ette kuraatori kiri 26. aprillist, milles kohustati ülikooli saatma

- lisaks nõukogu 11. apr. aruandele Nr 318 dr Huecki valimise kohta ökonoomia- ja tehnoloogiaprofessoriks - ka andmed temale antud poolt- ja vastuhäälte kohta,

- samuti aruandes nimetatud prof Goebeli kiri, milles ta esitas sellele kohale dr Petzholdti ning prof Bunge ja Kämtzi vastumärkused sellele.

Tartu ülikooli nõukogu otsuse edasine vaagimine Peterburis viis selleni, et ministrite nõukogu otsusega kinnitati TÜ professoriks

Georg Paul Alexander Petzholdt

27. augustist 1846, kellena ta töötas 12. veebruarini 1872.

▪

Kevadest sügiseni kestnud valimisprotseduuri käigus oli muudetud professori nimetust:

senini – ***ökonoomia- ja tehnoloogiaprofessor***

kuraatori septembrikuu kirjas –

põllumajanduse- ja tehnoloogiaprofessor.

Petzholdti kandidatuur

- Jäeti ülikoolis algul kõrvale tõenäoliselt seetõttu, et tema ise end praktilises põllumajanduses nõrgaks tunnistas.
- Ülikooli nõukogu pidas esimeseks nõudeks põllumajandusprofessori kandidaadile praktilise põllumajanduse tundmist, mida pole võimalik asendada raamatute uurimisega.

Seda seisukohta kritiseeris põllumajandusteadlane

Jakob Johnson Peterburist

Esimene teaduskraadiga eestlasest põllumajandusteadlane,

agronoom Jakob Johnson (1806-1865),

õppis Tartu ülikoolis ja

1833 kaitses professor Friedrich Schmalzi juhendamisel

magistritöö maade hindamisest Liivimaa ainetel –

Ueber die Weranschlagung der Bauerländereien in

Livland).

1840 kaitses Jakob Johnson Jena ülikooli juures

töö väetamise alal –

*Von den Düngemitteln, mit besonderer Berücksichtigung
der Verhältnisse der russischen Ostseeprovinzen,*

omistati filosoofiadoktori kraad.

1844 kaitses Peterburis töö kultuurtaimede
toitumisest –

Von der Nahrung der Culturpflanzen,

omistati metsa- ja põllumajandustehnoloogia magistri kraad.

Elutee viis Jakob Johnsoni Peterburi,

kus ta oli Peterburi Vabamajandusseltsi

poolt väljaantava teadusajakirja

„Mittheilungen...“ toimetaja kokku 22 aastat,

kuni surmani 1865. aasta kevadel.

Jakob Johnson oli kursis valimiste käiguga Tartus, mis ilmneb tema kirjast oma keemiaõpetajale prof Goebelile (20. apr. 1846):

“...ilmselt pole valijatel õrna aimugi ei põllumajandusest ega ka sellest, missugune teaduslik tase peab ühel põllumajandusprofessoril olema.”

Jakob Johnson oleks isegi võinud Tartusse kandideerida, kuid temale oli ülikool pakkunud siin üksnes eradotsendi kohta.

Johnson oli terava ütlemisega

“On suur möödalaskimine, kui agrokeemiast kirjutavad keemikud, kuna nad tunnevad hästi ainult asja ühte külge.

Agrokeemiast peaks kirjutama inimene, kes, nagu Boussingault, on kodus nii põllumajanduses kui ka keemias ja peale selle veel hea taimefüsioloog.”

Jakob Johnson 1856

Johnson härra von Liebigist ja lämmastikuteoreetikutest

“Ma ei ole vastu arvamusesele, et ainevahetus põhineb suures osas vastavate anorgaaniliste ainete olemasolul mullas, kuid toodud faktide põhjal mitte mingil juhul ei saa ma tunnistada end vaadete pooldajaks, mille järgi juuremoodustisi ei eksisteeri ja nad ainevahetuses, v.a huumuse teke, tähtsat rolli ei mängi.”

Jakob Johnson 1844

Alexander Petzholdti kohta leidub Tartu Ülikooli Raamatukogu käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonnas :

8 säilikut (arhivaali), mis sisaldavad

- huvitavaid andmeid tema teadusreisidest:
Venemaa-reisi joonistuste-visandite kaustik;
joonised jm pildid reisidelt Belgiasse, Inglismaale jm (73 l.)
- F. Goebeli mustandeid jm seoses A. Petzholdti kandidatuuri esitlemisega
31. jaanuar 1846 kuni 23. märts 1846.
- A. Petzholdti kirjad F Goebelile 1841-1846 (17 l. + 2 lisa).
- Jakob Johnsoni kiri F Goebelile 20. aprill 1846 1 l.

Alexander Petzholdti kohta leidub Eesti Ajalooarhiivis:

7 arhivaali, neist

- **olulisim – A. Petzholdti teenistustoimik, 286 l.**

**Mitmesuguseid Tartus tekkinud elu- ja
olmeprobleeme, võimalik, et ka mõnd Petzholdti mitte
just parimat iseloomujoont kajastavad:**

- **Kavastu metsavahi võlanõuded,**
- **ülikooli raamatukaupmehe kautsjoninõuded,**
- **teise professori au haavamine,**
- **kriminaalasi ühe majaomanikuga jm.**

LISAD

Alexander Petzholdti kiri

Tartu ülikoolile, Dresden, 1. oktoober 1846

(EAA, F 402, n. 3, s. 1317)

Kõrgestisündinud härra, väga austatud härra riiginõunik!

Vokatsiooni Dorpati ülikooli ökonoomia ja tehnoloogia professori kohale sain korralikult kätte ja kiirustan vastama mõningatele küsimustele, mis Teie kõrgestisündinu olete oma kaaskirjas püstitanud.

Kõigepealt kolimis- ja reisiraha kohta,

et mulle määratud summa 150 hollandi tukatit võib rahulikult Dorpatisse jääda, kuni ma selle pärast saabumist ise välja võtan; mis puutub minu Dorpatisse kohalejõudmise aega, siis kavatsen ma perekonnaga (minu naine ja 3 last) teele asuda esimese aurulaevaga, mis 1847. aasta kevadel Stettinist Riiga suundub, nii et ma igal juhul märtsi lõpus või aprilli esimestel päevadel Dorpatisse saabun.

Mis puutub minu varasse,

siis lasen selle samuti üle Stettini Riiga minna, mida aga võimalik, toon ise kaasa: peaksin ma aga siiski pakkimisega peatselt toime saama, siis saadan selle [oma vara] ees ära ja nimelt samuti üle Stettini (Schreyer ja Komp.) ning Riia (Helmsing ja Grimm) aadressil:

Professor A. P.

nr 1. 2. 3. jne kastide jooksvas numeratsioonis

Dorpat

Võib aga olla, et minu saabumine Dorpatisse

oleks juba sel talvel tungivalt vajalik, nii et ma enda ja perekonna reisiks näidatud veeteed ei tohiks valida, vaid peaksin reisima maad mööda.

Sel juhul saadaksin oma vara nimetatud aadressil kas ette või laseksin järele tulla, samal ajal kui ise jõuan Dorpatisse üle Königsbergi, Tilsiti, Taurogeni jne ning toon üle piiri sisse vaid mõned asjad reisipagasina.

Oleksin Teie kõrgestisündinule suure tänu võlgu, kui mulle lähemal võimalusel tahaksite kirjutada, kas minu saabumist Dorpatisse võib kevadeni edasi lükata või pean selle keset talve ette võtma.

[Kuulumine salaorganistatsiooni ?]

Lõpuks väljendasite Teie kõrgestisündinu ülikooli nimel veel eeldatavalt, et tahan teada anda, kas kuulun mõnda salaorganisatsiooni. Selles suhtes võin kinnitada, et minu puhul see ei kehti ega pole kunagi kehtinud ja olen valmis Dorpatisse jõudes seda allkirjaga tõendama.

Lõpuks luban endale kinnitada, et mulle saab olema suureks auks võida tulevikus ühiselt koos Teie ja teiste professoritega hoolt kanda ülikooli kuulsuse eest ja palun juba ette Teie heatahtlikku vastuvõttu ning minu isiku ja minu saavutuste leebet hindamist.

Suurima austusega
Teie kõrgestisündinule alandlik Alexander Petzholdt
Dresden, 1. okt. 46

[Lisatud sekretäri käega:]

Ette kantud 4. oktoobril 1846

Korraldus: vastata härra dr. Petzholdtile, et ülikool on sunnitud tungivalt soovima, et ta oleks siin vähemalt järgmise semestri alguseks, st vana kalendri järgi jaanuari keskpaiku, et ta võiks ettenähtud ajal alustada oma kohustuslikke loenguid.

In fidem E. Wegener, loco Archiv.

*[Tõlkinud Mare Rand
Tartu 30. november 2009]*

A. Petzholdti kiri F. Goebelile,

Dresden, 1. okt. 1846

[all lisa sekretäri käega]

tehtav kirj on laenuid igi meie de. Verfügenung, das es mir eine Kopie,
den Herr sein wird, in Zukunft mit Herrn und de. und dem Herrn
Prof. Herrn gemeinschaftlich für den Fall der Unmöglichkeit Sorge
brauchen zu können, sind alle dem Herrn anzuwendende Verfügungen sind.
unabhängig von der Verwaltung unserer Sachen, die wir unseren Leisten,
sich für im Voraus.
Mit grüßlicher Gerechtigkeit
Ihr. Gehorsamster
Dresden,
D. 1. Octbr. 46. ganz ergebenster
Alexander Petzholdt

Durchgezogen am 4. October 1846.

Prof. Dr. dem Herrn Dr. Petzholdt zu versichern, daß die Universität Leipzig
verpflichtet sein muß, daß am Anfang des Jahres 1846 die Universität
für den Fall der Unmöglichkeit, d. i. wenn die Mitte des Jahresverlaufs auf abzu

**Jakob Johnsoni vastuskiri Friedemann Goebelile. St.
Petersburg, 20. aprill 1846**

TÜR KHO, F 24, s. 21

“Saanud kätte Teie Kõrgeaususe kirja 6. skp,
avaldan ma Teile oma siiraimat tänu lahkelt
lubatud väärtusliku kingituse eest.

Kriitika avaldamine Petzholdi töö kohta teeb
minu ajakirjale ainult au. – Kui ma saan selle
umbes 2 nädala jooksul kätte, läheb see kohe
Leipzigisse teele,

jõuab ta aga hiljem minuni, saab
selle alles kuu kuni pooleteise pärast edasi
toimetada ning seega ilmub ka trükis sedavõrd
hiljem.”

“Fischeri põllumajanduslikus Literaturzeitung´is (1845, vihik XII)

sai minu uurimus väetiste kohta väga kiita ning soovitati see avaldada kõigis teistes saksa põllumajandusajakirjades.

Samas aga laideti mind sellesamas ajakirjas kui liiga leebet Schmalzi kogemuste

[Fr. Schmalz. Erfahrungen im Gebiete der Landwirtschaft]

7.nda köite retsensenti. – Selle ajakirja 1845. a. IX vihikus ning

1846. a. II ja III vihikus on avaldatud [või kritiseeritud?] ka dr. Petzholdi”.

“Mida muud öelda põllumajandusprofessori valimiste kohta Tartus,

kui seda, et ilmselt pole valijatel õrna aimugi ei põllumajandusest ega ka sellest, missugune teaduslik tase peab ühel põllumajandusprofessoril olema.

Niisiis, andku jumal neile andeks, nad ei tea, mis nad teevad!”

“Oleksin Tartusse tulnud,

kui mulle poleks seal eradotsendi kohta pakutud, mida ma võimalikuks ei pidanud, sest oleksin pidanud jumal teab, kui kaua palgata elama.

Seda enam, et minu siinse ameti sai mulle üks väga meeldiv inimene.”

“Olen ennast esialgu täiesti teadusele pühendanud

ja teen seda rõõmuga, sest ühe nii mitmekülgse ja laialtlevinud ajakirja toimetaja olla pole mitte vähem austust vääriv tegevus, kui professori tiitlit kanda.

Ja ausalt öeldes pole sugugi ülekohtune, kui üht ajakirja-toimetajat, kelle teadmised palju ulatuslikumad peavad olema, rohkem usaldatakse, kui üht eriteadlast, kes tihtipeale ainult ühes valdkonnas spetsialist on. –”

Siinkohal kirja vasakul serval F. Goebeli märkus:

“Ühe ajakirja toimetaja teab paljudest asjadest midagi, aga tavaliselt mitte millestki põhjalikult.

Ta laseb oma kaastöölistel kõneleda ja teeb siis siin-seal, kus ta arvab midagi taipavat, mõne märkuse, et inimesed usuksid, nagu ta enda teadmised põhjalikud oleksid.”

“Juhul, kui neid Tartusse valituid aga ei kinnitata,

mida ma kindlasti, st igatahes usun, siis kui mind kutsutaks, ei lükka ma ettepanekut tagasi, aga siis igatahes mitte eradotsendiks, ka mitte koosseisuliseks ega palgaliseks, vaid vähemalt erakorraliseks.

“Sest mind on kutsutud Jaroslavli Demidovi Lütseumi

korraliseks ning suure tõenäosusega, kui Peterburis muid väljavaateid pole, kolin ma sinna koos oma ajakirjaga tagasi.

Suurima lugupidamisega
Teie alandlik teener J. Johnson
St. Petersburg, 20. aprill 1846”

Tõlkinud Aili Bernotas
Tartu, kevad 2005.

I. Johnson: Lisa F. Coakley

L. F. Johnson's name
 surname must be
 clearly stated, also
 in Russian name
 Generally, he left
 from his residence when
 he went to the
 so he must use the
 name of his residence
 to be clear, because
 the name is the same
 in most cases, it is
 a fundamental.

Heil's master is. — Another is for the year specified with
 certified, that is certified, i.e. justly, clearly, to write it as
 with me in Russian, even now in the year, that is in the year
 also justly justly with all the facts, even now as it is,
 mainly the year justly; further must be all the facts;
 name. It is just the name as the continuation of the name
 from the name of the name, and must be justly with the name
 with the name of the name of the name of the name, when
 with the name of the name in Petersburg and justly with the name.

With the name of the name of the name of the name
 in the name

L. F. Johnson

St. Petersburg
 D. 20 April
 1846.

ganz ergebenster
 D. Johnson

L

Kasutatud allikad ja kirjandus:

1. TÜR KHO, F 24, Goebel, F., s. 21. Johnson, J.
1 Brief an F. Goebel. 20. April 1846. St. Petersburg
1 l.
2. TÜR KHO F 24, Goebel, F., s. 92. F. Goebel. Dr
Petzholdt's Präsentation. 31. Jan. 1846 -23. März
1846. 22 l.
3. TÜR KHO, F 24, Goebel, F., s. 28. Petzholdt, A. 8 Briefe an F.
Goebel. Dresden, 1. Juli 1841-21. Okt. 1846. 17 l.+2 lisa
4. EAA.402.3.1317. Petzholdt'i kiri prof. Goebelile,
1. okt. 1846.

5. Jaanus, E. Grass, Johann Theodor (10. VI/29.V 1806 Riia – 17./5. IV 1872 Tartu). - Eesti Teaduse Biograafiline Leksikon I, Tallinn 2000, lk. 302.

6. Kuum, J. Hueck, Carl Ferdinand August von (15. II 1811 Tallinn – 3. VIII 1889 Tallinn). - Eesti Teaduse Biograafiline Leksikon I, Tallinn 2000, lk. 399 - 400.

7. Tartu Ülikooli Ajalugu II 1798 – 1918, koostanud Karl Siilivask. 1982.

8. Биографический словарь профессоров и преподавателей Императорского Юрьевского, бывшего Дерптского, университета за сто лет его существования (1802-1902). Том 1. Под редакцией Г. В. Левитскаго. С. 390 – 394.

Uurimine jätkub -
suhted, vaated

Liebig- Goebel -
Petzholdt - Johnson
jne.

10. dets. 2009